

ОУ „Отец Паисий“, Асеновград

4230 Асеновград, ул. „Христо Ботев“ № 9, тел/факс 0331/620 12, e-mail: info-1600103@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР: ЛЮБЕН ЖИЛИКОВ

Приет с решение на ПС,

Протокол № 10 / 08.09.2025 г.
Заповед № 98-10-27 / 19.09.2025

ПРОГРАМА И МАТЕРИАЛИ

ЗА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ПО

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС В УЧИЛИЩЕ“

2025 / 2026 г.

Утвърдена със Заповед № 98-10-27 / 19.09.2025 г.
Решение на ПС – Протокол № 10 / 09.09.2025

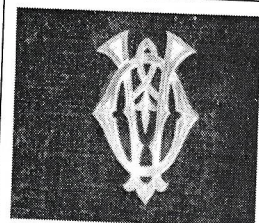
Изготвили : Комисия в състав:

1. Величка Кръстева

2. Мая Рудева

3. М. Герасимова

.....
.....
.....

ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Учебната програма е създадена в изпълнение на изискванията на Националната програма „НА УЧИЛИЩЕ БЕЗ ОТСЪСТВИЯ“, Марка „Без свободен час“. Предназначена е за учители-неспециалисти, които ще водят учебни часове в случай на отсъстващи от учебни занятия учители и не осигурени заместници-специалисти. Съобразена е както с основните потребности и интереси на учениците от I до VII клас, така и с приоритетите и ресурса на училището.

Програмата е свързана с необходимостта от засиляване на механизмите за отчетност, надолжение и контрол по отношение поддържане качеството на образованието чрез осигуряване на условия за непрекъснат образователен процес на децата и учениците в училищата, както и създаване на условия за опазване на живота и здравето им. Националната програма се реализира чрез модули „Без свободен час в училище“ с цел създаване на условия за непропускане на учебно съдържание и на възможности за достатъчно учебно време за усвояването и осмислянето му чрез осигуряване на заместващи учители и други педагогически специалисти.

Настоящата програма е изработена, съобразно нормативните изисквания на ННП „Без свободен час в училище“ за учебната 2025/2026г.

Програмата е фокусирана към реализиране на стратегическите и оперативни цели на образователната институция:

- Чрез подбор, планиране и презентиране на актуални теми в часовете на отсъстващи учители да се акцентира прираст към гражданско, здравно и интеркултурно образование на учениците и да се подпомогне тяхното психосоциално и когнитивно развитие.

Предвид спецификата на континента ученици, традициите, мисията и визията на училището Програмата предоставя алтернатива пред учениците да участват активно във вземането на решения, да изразяват открито личната си гражданска позиция, да формират психологически мотивационни аспекти, по въпроси, касаещи просперитета на училищната общност; способства за обогатяване на мисловния им в различни области на науката, културата и заобикалящи ги свят, насочва тяхното внимание към актуалните поведенчески модели в обществото.

ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА:

- Постигане на оптимална организация на преподавателското и ученичкото образование, осигуряване на непрекъснат учебен процес при отсъствие на педагогически специалист и на условия за провеждане на ОПЕС. Да се създадат предпоставки и мотивации, целенасочени към формиране на знания, личностни умения, поведение и нагласи у учениците за участие в демократичните процеси в обществото, за експедитивно взаимодействие със социалната среда.
- Опазване живота и здравето на педагогическите специалисти, децата и учениците чрез превенция на риска, сигурност на родителите за присъствието на децата им в училището.
- Реализиране на политиката за обхвата на децата и създаване на мотивация за задържането на учениците в училище.
- Подпомагане на педагогическите специалисти при ОПЕС.
- Непрекъснатост на педагогическото взаимодействие за постигането на очакваните резултати, свързани с цялостното развитие на детето и придобиване на компетентности.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

Програмата има амбицията:

1. Да ангажира „свободното“ време на учениците по време на ученичката им заетост по жизненоважни за тях въпроси, които в една или друга степен не се разглеждат
2. Да предизвика интереса на обществото като цяло и в личен план.
3. Разглеждащата в нея проблематика да „прибере“ учениците в училище и в този смисъл да гарантира както живота и здравето им, така и да повиши авторитета и отговорността на училището като обществено значима институция.

За реализиране на целите поставяме следните

АКЦЕНТИ:

1. Методология на здравето
2. Мерки и насоки в пандемична обстановка
3. Умения за решаване на конфликти и спорове
4. Професионално ориентиране- подготовка за кариерно развитие
5. Механизми за противодействие срещу прояви на агресия и насилие
6. Безопасност на движение по пътищата
7. Инстинкт за самосъхранение и поведенчески реакции при природни бедствия, аварии, пожари и катастрофи
8. Модели за справяне с тормоза и насилието в обществото

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Учениците да участват пряко в дискусии и дебати по обществено значими и социални въпроси.

2. Да се изградят у тях нагласи за приживо отношение към продуктите на човешкия труд.

3. Да се доразвият поредицата от личностни качества като:

- ☐ основни житейски умения;
- ☐ умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита;
- ☐ умения, осигуряващи предприемчивост, прецизност и дисциплинираност;
- ☐ умения за вземане на решения;
- ☐ умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.

4. Да се формира организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Максимален обхват на учениците в учебни часове, повишаване на адаптивната мотивацията и успеваемостта.
- Повишаване на личното самочувствие на обучаващите и формиране на умения и нагласи за участие в проблемите на класа, училището, обществото. Умения за активно участие в социалния и обществен живот на страната. Знания за здравословен начин на живот.
- Приобщаване към личните и обществени проблеми.
- Изграждане на собствена позиция по социално-значими въпроси и умения за изразяването ѝ.
- Перспективно мислене, отворено отношение и положителни нагласи към хората и света като цяло.
- Умения за водене на социален диалог по наболели проблеми на училищно ниво, в семейството, обществото.
- Създаване на социални контакти. Знания за духовните и социалните ценности, интеркултурност.
- Изграждане на усет за индивидуалност.

АКЦЕНТИ НА ПРОГРАМАТА

1. Здравно образование
2. Сексуално образование превенция на СПИН
3. Икономическа култура
4. Информационна грамотност
5. Умения за решаване на конфликти и решаване на спорове
6. Професионално ориентиране и подготовка за кариерно развитие
7. Противодействие срещу проявите на агресия и насилие
8. Безопасност на движение по пътищата
9. Действия при природни бедствия, аварии и катастрофи

1. ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

Клас	Тема / Занимание	Място	Материали
I - VII	Медитите и глобалната мрежа в обществения живот.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
I - VII	Медитите и глобалната мрежа в обществения живот.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
I - VII	Самовъзпитание на волята – "Изгради се сам".	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
I - VII	Аз и моите родители – мога ли да споделям проблемите си с тях?	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
I - VII	Заедно срещу домашното насилие.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
I - VII	Конфликтите – как да ги разрешаваме.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V - VII	Графикът на хора или съвременното робство.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V -	Правилата в обществото – гаранция за сигурен живот.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V - VII	Новият наркотик Интернет – как да се спасим.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V - VII	Моите права и задължения в Интернет.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V - VII	Пристрастяване към хазартни игри.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
I - VII	Не на агресията и насилието.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V - VII	Права и отговорности – какво зная и не зная за тях.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V - VII	Методи на сектите и травми нанесени от тях.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V - VII	Моите отговорности пред обществото.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V - VII	Работа по зададени условия безтежни ситуации.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
V - VII	Права и задължения на детето.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,
I - VII	Моят клас е моето семейство.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки,

II. БЪЛГАРСКИЯТ БИТ, КУЛТУРА И ИСТОРИЯ

Клас	Тема / Занимание	Място	Материали
I - VII	Портрет на моето училище.	Класна стая, библиотеката	Книги, албуми, учебни филми
I - VII	Патрона на родното училище.	Класна стая, библиотеката	Български „Великите“
I - VII	Традиции, обичаи и празници в родния край и страната.	Класна стая, библиотеката	Български „Възраждане“ и др.
I - VII	Български революционери	Класна стая, библиотеката	Историческа литература, филми, учебни албуми, др.
I - VII	България в ЕС	Класна стая, библиотеката	Информат. мат. справочна литература, „Европа и аз“ - образователна игра, (информация от специализирани сайтове)
I - VII	Символи и ритуали в РБ (химн, герб, знаме на РБ)	Класна стая, библиотеката	Историческа литература, (информация от специализирани сайтове)
I - VII	Отношението на учениците към училищния правилник	Класна стая, библиотеката	Беседа
I - VII	Междучичностни отношения (ученик-ученик, ученик-родител, ученик-общество, момичета-момчета, левойки, стари-млади).	Класна стая, библиотеката	Беседа
I - VII	Нашата община (забележителни местности и обекти). Храмовете в Асеновград	Класна стая, библиотеката	Беседа
I - VII	Мелните в живота на обществото	Класна стая, библиотеката	Беседа
I - VII	Отношенията в обществото (в магазина, на улицата, в автобуса, в болницата)	Класна стая, библиотеката	Беседа
I - VII	Умения за водене на разговор(умеем ли да говорим убедително, да постигаме успех в спора чрез коректност и уважение към различните мнения)	Класна стая, библиотеката	Беседа
I - VII	Отношението към парите и материалните ценности	Класна стая, библиотеката	Беседа
I - VII	Какви мерки ще вземете ако сте учител и не ви слушат учениците? Има ли виновни, кой, защо?	Класна стая, библиотеката	Беседа
I - VII	Какво да променим в училище? Преустройство, препоръки, мотиви.	Класна стая, библиотеката	Беседа

III. ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ЕКОЛОГИЯ

Клас	Тема / Занимание	Место	Материали
I - VII	Светът на младото поколение /общуване, моите родители, приятелите, интереси	Класна стая, библиотeka	Подходяща образователна игра, интерактивна
I - VII	Билките, полезни за нашето здраве	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, презентации, спавочни издания
V - VII	Рискът и младите хора. превенция и профилактика/ Наркотици, алкохол, Тютюнопушене, напитки, вейпове	Класна стая, библиотeka	Презентации, уебни филми, Брошури, Беседа, Изработка на постери и Информационни листовки
I - VII	Природни забележителности на родния край и страната	Класна стая, библиотeka	Информат. мат. справочна и краеведска л-ра, филми, презентации
I - VII	Хранене. Гладуването – ползи и вреди.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, интерактивен дисплей (информация от специализирани сайтове)
I - VII	Лична хигиена, облекло, външен вид.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
I - VII	Психично здраве Стресът и как да се предпазим от него.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
I - VII	Агресията в училище и извън него (опазване живота и здравето на децата и учениците, опазване на обществените места)	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
I - VII	Туризъм - избор на здраве и държолетие	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
V - VII	Предпазване от употреба на психоактивни вещества	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
I - VII	БЧК – организация и дейност. До лекарска помощ	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
I - VII	Видове тормоз	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
V - VII	Алкохол и зависимост	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
I - VII	Личната хигиена, чистота и здраве – правила, които са задължителни.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
I - VII	Как да се храним и живеем здравословно.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)
V - VII	Вредата от алкохола, цигарите и наркотиците	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. работки, (информация от специализирани сайтове)

V- VII	Здравословно хранене и вредата от диети – анорексия, булимия.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
V- VII	Пубертетът и хигиена на човешкото тяло.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
V- VII	Интимност и интимни отношения.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
V- VII	Младите хора и зависимостите.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
V- VII	Пубертет – как да подготвим депата?	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
V- VII	Хигиена на половата система. Психично здраве.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Лична хигиена, облекло, външен вид.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Епидемии и предпазни мерки.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Физическо развитие и леспособност.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Човешкото всекидневие – източници на замърсяване.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Видове отпадъци – битови, производствени, строителни и др.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Видове замърсявания на околната среда – последици.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Водата – природен ресурс и основен фактор на живот.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Категории защитени територии.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Екологични проблеми – природни бедствия.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Разделно събиране на отпадъци. Репиклиране.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Човешкото всекидневие – източници на замърсяване.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Видове отпадъци – битови, производствени, строителни и др.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог
I-VII	Видове замърсявания на околната среда – последици.	Класна стая, библиотeka	Беседа, темат. разработки, (информация от специализирани сайтове), училищен психолог

IV. БЕЗПЕЧНОТО БОГАТСТВО НА КНИГИТЕ

Човешкото влияние върху природата на земята.	I-VII	Опазване и възстановяване на околната среда.	I-VII	Да бъде чисто нашето училище.
стат, (информация от специализирани сайтове),	Класна стая, библиотеката	Беседи, темат. работки, (информация от специализирани сайтове),	Класна стая, библиотеката	стат, (информация от специализирани сайтове),

Клас	Тема / Занимание	Място	Материали
I-VII	Библиотечни знания и умения за ученици	Библиотеката	Уроци по ББЗ според класа, правила при ползв. на библиот. инф.
I-VI	Разнообразие на народното творчество	Класна стая, библиотеката	Беседи, темат. работки, презентации, аудио, видео, музика
I-V	Вълшебствата на приказните герои	Класна стая, библиотеката	Приказки, мултимедийни уроци, образователни игри, четене по роли и др.
VII	Какъв искаш да станеш професионалист и занимаваш /	Класна стая, библиотеката	Информат. мат., справочници, филми, презентации,
I-VII	Знаете ли, че...	Библиотеката	Интересни факти и новости
I-VII	Къде са ми детските книжки?	Библиотеката	Приказки, беседи,
I-VII	Моята мечта е ...	Класна стая, библиотеката	Беседи
I-VII	Портрет на моето училище.	Класна стая, библиотеката	Беседи

V. КАК ДА ПАЗЯ СЕБЕ СИ И ОКОЛИТЕ

Клас	Тема / Занимание	Място	Материали
I-VII	Правила и поведение в училище, на улицата и на обществените места	Библиотеката	Правилник на училището, БДП правила, правила за култура на поведение-етикет.
I-VII	Полезни действия при бедствия, аварии и пожари	Класна стая, библиотеката	Беседи, темат. работки, презентации, справочници, филми
I-VII	Мерки срещу насилието	Класна стая, библиотеката	Анкетни, ролеви игри, поддържащи л-
I-VII	Запознаване с Конвенция за правата на детето	Класна стая, библиотеката	Информат. мат., справочници, (информация от специализирани сайтове)
I-VII	Аз и моите права – Конституцията на България	Класна стая, библиотеката	Информат. мат., справочници, (информация от специализирани сайтове)
IV-VII	Сигурност и безопасност на пътя – управление на транспортно средство	Площадка	

VI. ОРГАНИЗАЦИОННИ МЕРОПРИЯТИЯ

Клас	Тема / Занимание	Място	Материали
I - VII	В помощ на учителя	Училището	Изработване на материали за празници и чествания
I - VII	Имам идея.....	Класна стая, библиотека	Информации за различни проекти, рисунки, приложно из-во
I-VII	Моята представа за добро училище	Класна стая, библиотека	Анketи, полеви игри, подходяща л-ра, брошури.
I-VII	Искам да споделя...	Класна стая, библиотека	Информат. мат, справочни филми, презентации,
I-VII	Къде са ми детските книжки?	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Ще дойде един мой човек! ... Живот без „връзки“?	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Как се веселят младежите?	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Лесно ли е да бъдеш толерантен?	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Конфликти в мултикултурна среда...	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Да приемем различни до нас, защото и ние сме различни от него.	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Толерантност, търпимост, уважение към другите и към себе	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Приятели и врагове – междуполово разбирателство.	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Общуване с връстниците.	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Моята личност и моят свят.	Класна стая, библиотека	Беседа
I-VII	Музиката, която харесвам.	Класна стая, библиотека	Беседа

Комисията, съставила програмата за учебните часове по марката „Без свободен час“, които не се водят от учители-специалисти няма претенции за пълнота и изчерпателност на глобалните теми. Програмата е отворена система и могат да се добавят и прилагат разнообразни форми, методи и теми. Реализирайки тази Програма, се повишава качеството на учебно-възпитателния процес, състоянието на

БЕЛЕЖКИ

1. Всеки преподавател има право на избор на тема от учебната програма. При избора се има предвид възрастта на учениците и най-вече техният интерес към определена проблематика. Избраната тема се записва в записка към учебната програма (клас – тема).
2. Основна форма на работа – дискусия. Други форми – казуси, анкети, изследвания, ситуационни игри, тематични презентации, лекции от други специалисти.
3. Основен принцип на работа – активност и дискуссионност, които позволяват активно участие на учениците, възможности за изразяване на собствени нагласи, гледни точки.
4. Контрол по изпълнението на учебната програма се осъществява от директора на училището или заместник-директора по учебната дейност.